

TÍZ ÉV A MAGYAR KISEBBSÉGI ÉLETBŐL

1918 októberéről eddig is megemlékeztünk, évről-évre, a gyászos fordulón, keserúséggel és bánattal, szégyennel és ökölbe szorított kezekkel, megsiratva az állam feldarabolását, a nemzet megalázását, a népszétszóródását, az utolsó vezetőnek tragikus halálát. Az évfordulón mindannyiszor újra leszámoltunk a bukáshoz vezető erőkkel, melyek a magyarság ellenálló erejét örölték meg, valamint azon, erőknek gyöngeségük és belső romlottságuk miatt alig nevezhető tényezőkkel, melyek a katasztrófa idején az ország vezetését kezükbe szerezvén, azt az ezeréves történet legmélyebb bukásába taszították.

A tizedik évfordulón mindezen érzések változatlan keserúséggel élnek a magyarságban, mely ma is a trianoni határokon át hallja a szomszédoknak ugyanazon tíz évet ünneplő zaját, a nélkül, hogy e hangok közt a jóvátételnek, a méltányosságnak, az ébredező igazságszolgáltatásnak hangját felfedezhetné. Trianon bűnét annak elkövetői ma sem érzik bűnnek, amelynek jóvátétele és kiengesztelése nélkül Európa lelkiismerete nem fog megnyugodhatni. Ebben a változatlan helyzetben érthető a keserűségnek is változatlan mértéke.

A Magyar Szemle most 1918 belső eseményeinek felidézése helyett a leszakított magyarság tíz esztendő alatt kifejlődött problémáira óhajtja olvasóinak figyelmét felhívni. Nektünk, trianoni Magyarország fiainak fájdalmas emlék a tíz esztendő előtti mélypont, melyre azóta lassan-lassan, de mégis csak felemelkedés következett: ilyen emelkedés dehogyan is található a négy országban élő magyar kisebbség tízéves történetében. Egyhangú panasz, hatástalan jaj az, tíz esztendő alatt ugyanazon nyomasztó csöndben ugyanazon szenvedés: elnyomott népek régi története, új köntösben, a wilsoni elvek, a kisebbségvédelmi ideológia, az emberi testvériség, az örök béke nagy eszményeinek leple alatt.

És mégis: nemzeti jövőnk alakulását talán éppen e kisebbségi sorsban szenvedő testvéreink fogják meghatározni. A magyar jövő nincs beszorítva a trianoni határok közé, népünk egyharmada kívül szenved, él, gondolkodik, alkot, s mindaz, amit mi a határokon belül teszünk, hatásban aligha fog felérni azzal a munkával, amelyet kisebbségi testvéreink végeznek heroikus küzdelemben a jövő magyar lélek, annak anyagi és szellemi életfeltételei kialakítására.

Az ő csodálatos életerejüket szemlélve, szenvedéseiket, mély nem képes őket megtörni, egyfolytában szemünk előtt elvunultatva, az évforduló keserűségébe talán először vegyíthetjük jobb jövőnek még halovány előérzetét.